

TÖZSDEI ELSZÁMOLÁSI ALAP (TEA) számítási módszertana

Számítási algoritmus

A TEA számítási algoritmusának kialakításánál az alábbi célok kerültek kiemelésre:

- Magas megbízhatóság mellett fedezze a stressz tesztekben felmerülő kockázatokat.
- Egységes paramétereket alkalmazzunk mind a derivatív mind a spot piacokra (bármely jövőbeni új piacra).
- Mivel a tagok nem tudják majd előre kalkulálni a garancia alaphoz való hozzájárulásukat, lehetőség szerint ne legyenek benne hirtelen nagy ingadozások semmilyen irányba, ezzel a prociklikus hatást elkerülve.
- Viszonylag gyorsan reagáljon a stressz tesztbeli kockázatokra, és ne is büntessen túl sokáig egy múltbeli nagyobb stressz kockázat hatása miatt.
- A stressz teszt algoritmus az EMIR előírásának megfelelően a garancia alaphoz a felmerülő legnagyobb nemteljesítést feltételező kockázatot, vagy a második és harmadik nemteljesítést feltételező kockázatok összege közül a nagyobbakat kell fedezni.

A garancia alap mérete a következő formula alapján kerül kiszámításra:

$$DF = \max \left\{ \max_{[t, t-t_{63}]} (x_i); \min \left[\max_{[t, t-t_{63}]} (x_i) * p.k.; DF_{(CM-1)} * p2 \right]; \mu(x_i)_{[t, t-t_{63}]} + \alpha \sigma(x_i)_{[t, t-t_{63}]}; DF_{(CM-1)} * p1 \right\}$$

Jelölések:

- DF : aktuális számítás eredménye, a garancia alap szükséges mérete
- $DF_{(CM-1)}$: aktuális számítást megelőző napon érvényes garancia alap tényleges mérete
- t : számítást megelőző utolsó kereskedési nap
- t_{63} : számítást megelőző utolsó kereskedési naptól visszszámított 63. kereskedési nap
- x_i : napi stressz teszt eredménye, amely megadja a klíringtagi nemteljesítés mértékét, amellyel szemben a KSZF kitettsége a legnagyobb, vagy a második és harmadik legnagyobb klíringtag nemteljesítésének mértékét, amennyiben az azokkal szembeni összkitettség nagyobb, mint a legnagyobb kitettség
- μ : várható érték (számtani átlag)
- σ : szórás

Paraméterek: α ; $p1$; $p2$ és $p.k.$ pontos értékét a mindenkor érvényes garancia alap leirat tartalmazza.

A paramétereket illeszkedésvizsgálat segítségével határoztuk meg, értékük rendszeresen felülvizsgálendő és módosítható.

Felosztási metódus

A fenti algoritmus alapján kiszámított garancia alapot a tagok között kockázatarányosan kell felosztani.

A kockázatarányos felosztás normál (alapbiztosítékok mértéke) kockázat alapján került megvalósításra a következőképpen: meg kell nézni, hogy az előző hónapban a tagok spot jogcímen beszedett összes alapbiztosíték hány százalékát teljesítették egyenként. Minden tag esetén a kapott érték azt takarja, hogy az előző hónapban összesen beszedett alapbiztosíték hányad részét fizette ki ő. Ezt a hányadost minden tag esetén szorozni kell az algoritmus alapján kiszámolt garancia alap értékével, így számszerűsíthető mindegyik tag egyéni hozzájárulása.

Amennyiben ez a hozzájárulás kevesebb, mint 5 millió Ft (a garancia alap hozzájárulás minimum értéke), úgy a hozzájárulást fel kell kerekíteni 5 millió Ft-ra.

Képlettel összefoglalva:

Tagonkénti hozzájárulási arány:¹

$$DF_{CM_i} = \text{kerekfel}(\max\{DF * w_{CM_i}; DF_{Min}\}; -6)$$

ahol:

$$w_{CM_i} = \frac{IM_{CM_i}}{\sum IM_{CM}}$$

Jelölések:

- DF_{CM_i} : tagonkénti garancia alap hozzájárulás mértéke millió Ft-ra felkerekítve
- DF_{Min} : a garancia alap hozzájárulás minimum értéke
- DF : garancia alap, algoritmus alapján számított szükséges mérete
- w_{CM_i} : garancia alap hozzájárulási részarány
- IM_{CM_i} : garancia alaphoz tartozó tag számítás napját megelőző teljes havi alapbiztosítékának összege, a multinet elszámolású piacon
- $\sum IM_{CM}$: garancia alaphoz tartozó összes tag számítás napját megelőző teljes havi összes alapbiztosítékának összege

Paraméterek:

- A garancia alap hozzájárulás minimum értéke: 5 MFt.

Megjegyzések:

- A KELER KSZF Zrt. hozzájárulása garancia alaponként a mindenkor minimális hozzájárulási érték.
- A garancia alapok mindenkor minimális értéke megegyezik a minimális hozzájárulás értékének, és garancia alap tagok számának szorzatával.

¹ $\sum DF_{CM_i} > DF$, a kerekítési szabályok, a minimum hozzájárulást fizető tagok, valamint a KELER KSZF Zrt. hozzájárulása miatt.